POKROK ZÁPADU.

TÝDENNÍK POLITICKÝ, POUČNÝ A ZÁBAVNÝ.

Majitel: EDWARD ROSEWATER. Předplatné ročně $2.20 i s poštovní zásilkou. Redaktor: JAN ROSICKY.

ROČNÍK V. OMAHA, NEB., DNE 3. LEDNA, 1877. ČÍSLO 35.

Naším dlužníkům!

Někteří z našich odběratelů dlužují již po 2 i 3 roky. Upomenuli jsme všechny před nějakým časem, však pouze malá část se přihlásila, ostatní ani neuznali za dostatečné, sděliti nám proč neplatí a neb kdy zaplatí. Nemůžeme list náš posílati zdarma ani mnohá léta čekati nepořádným odběratelům a chceme s novým rokem přivésti knihy naše do pořádku a proto s prvním číslem po novém roce zastavíme list všem, kteří 2 neb 3 roky dlužují a ani na naší upomínku neodpověděli a odevzdáme účty jejich ku kolekci.

Administrace "Pok. Záp."

K novému roku.

S tímto týdnem octli jsme se na práhu roku nového a na počátku druhého století trvání této republiky. Pohlížejíce zpět na rok uplynulý, musíme uznati, že bohatý byl na události důležité nejen v tomto novém nýbrž i ve starém díle světa. V Evropě probudil se konečně národ náš slovanský a dlouhé, a jak se zdálo skoro beznadějně ospalosti a s mečem v ruce na poli válečném i slovem mocným na poli diplomatickém dovolává se práv svých, svobody a postavení mezi národy, jakéž mu co nejčetnějšímu přináležet. Kdežto Srbové za myšlenku volnosti a svobody krev svou prolévali, vedlo Rusko tuhý zápas diplomatický s Evropou a ku sklonku roku skoro výhradně s Anglií. Až výsledek zbraní srbských nebyl takový, jak bysme si byli co Slované přáti mohli, za to tím více musí uspokojiti nás úspěchy vydobyté Ruskem na poli diplomatickém. Neboť dnešního dne není pochybnosti o tom, že Rusko v boji tom zůstalo vítězem. Nejen že všechny velmoci, vyjma Anglie, stojí na straně Ruska, i vláda anglická sama, nejsouc podporována ani národem ani ostatními velmocemi, musí přesile Ruska ustoupiti. Proto můžeme s jistotou již počítati na to, že nadešel Slovanům jižním den vykoupení, a Slovanstvu celému vzchází jitřenka nadějné budoucnosti. Můžeme již těšiti se, že až národ americký pokrubé slaviti bude stoletou slavnost své neodvislosti, oslavovat budou národové slovanští v Evropě první stoletou památku svého znovuzrození.

Byl-li rok minulý důležitým pro Slovanstvo ději svými v Evropě, byl neméně důležitým pro zemi tuto. Slavili jsme v roce minulém památku stoletou trvání republiky této; ve světové výstavě ve Filadelfii podali jsme ku obdivu světa důkazů, jak blahodárně působí na vývin průmyslu svobodné zřízení, a dostalo se národu americkému uznání v míře plné. Avšak na sklonku toho památného roku a při počátku století druhého trvání republiky, nachází se národ americký v krisi, kteráž tak jest důležitá a vážná jako byla krise předcházející minulou válku občanskou. Dne 7. listopadu vyslovil národ hlasy svými vůli svou, však až uplynuly od té doby skoro dva měsíce, dosud obě strany vlastní si vítězství a co nejhoršího, ze stran obou vzniká podezření, že výsledek volby, jak sečítáním hlasů se jeví, není upřímným vyjádřením pravého smýšlení voličů.

Spor, který z příčiny té nastal, byl by snad s to, vrhnouti zemi tuto ve válku opětnou, kdyby hrůzy války předešlé nebyly ještě tak dobře v paměti. Však očekáváme s důvěrou neslomnou, že celý spor urovnán bude v míru a pokoji, že nebudou ohroženy zájmy národa, že nechť výsledek konečný dopadne ve prospěch jedné neb druhé strany, podrobí se strana poražená zákonitému a ústavnímu rozsudku, a nebude se snažit vyvolat poměry, jaké v současné republice mexické panují.

Doufajíce v mírné narovnání tohoto sporu, máme i naději, že během roku nastalého zlepší se i poměry obchodní a průmyslné, které před volbou známky lepšení jevily, avšak nejistotou o výsledku volby zadrženy byly.

Ohlížejíce se na naší vlastní činnost v roce minulém, můžeme říci s dobrým vědomím, že plnili jsme povinnosti naše k odběratelstvu svědomitě, až, bohužel, nemožno nám to samé o všech odběratelích našich tvrditi. Jest nám však částečným uspokojením, že snahy naše náležitě uznány a oceněny jsou z mnoha stran a kojí co se nadějí na lepší budoucnost a na další přízeň dosvád nám osvědčenou, přejeme všem našim přátelům odběratelům

šťastný nový rok!

Politické zprávy.

|| Vyšetřovací výbor, poslaný demokratickým domem poslanců do Jižní Karoliny, v příčině volby presidentské, usnesl se podati kongresu následující zprávu: "Odbor výboru, zvolený domem poslanců k vyšetření volby volitelů presidentských v Jižní Karolině a podání zprávy k úplnému porozumění této záležitosti od národa, po obezřetném zkoumání volebních zpráv ze všech okrsků z celého státu, shledává, že volitelé pro Hayese a Wheelera obdrželi slušnou většinu". Podobnou zprávu chystá prý též vyšetřovací výbor z Floridy. Demokratické housle budou tím o dvě struny chudší, neboť demokratické listy až do poslední chvíle tvrdily, že Tilden měl v oněch dvou státech většinu. Tak mizí jeden klam po druhém a pravda vítězí.

|| Wade Hampton, pretendant guvernerství v jižní Karolině, zaslal Hayesovi i Tildenovi dopis v němž činí nároky na guvernerství a zároveň ujišťuje, že lid státu toho nemá ani pomyšlení na to, sáhnouti ku zbrani k rozřešení otázky presidentské.

|| Ve vyšetřování v Louisianě se stále pokračuje a důkazy o zastrašování a násilnostech páchaných se strany demokratické se stále hromadí, vedor tomu, že mnozí svědkové bojí se svědčiti strachujíce se o život svůj. Minulý týden při výslechu jeden ze svědků dal na jevo obavy, že vystaven bude pronásledování, pakli prozradí co ví. Senator Mc Donald radil mu, aby oznámil výboru všechny kdož by mu po návratu činili příkoří. "Však", pravil svědek, "přijduli domu a budu zabit, pak nebudu moci oznámiti výboru ničeho". Pěkný to obrázek o stavu věcí v Louisianě.

|| Cronin, Tildenův volitel z Oregonu, kterýž neprávně pověřující list obdržel a pak sám co většina elektorální koleje jednal, odevzdal elektorální hlasy, kteréž přinesl, předsedovi senátu. Tento však odepřel dáti mu postvrzení přijmutí.

|| Jak minule jsme oznámili nařídil nejvyšší soud státu Florida čítacímu výboru, aby hlasy v minulé volbě odevzdané znovu sečetl. Výbor, poslušen jsa rozkazu soudnímu, byť i autoritu soudu ve věci této neuznával, učinil jak mu veleno a oznámil následující výsledek. Většina pro Drew (guv. dem.) 195; Hayesovi volitelé 209; Davidson (člen kong. dem.) 640; Brisbee (člen kong. rep.) 320.

Evropské Telegramy.

VYJEDNÁVÁNÍ O MÍR.

Cařihrad, 26. pros.

Vyrozumívá se, že by všichni zástupcové velmocí opustili Cařihrad, pak-li že by sultán zamítnul návrhy konference dnes mu předložené. — Porta se dosud nerozhodla o zaprzení návrhů a neučiní tak, až do příští schůze konference.

Londýn 30. pros.

Vídeňský dopisovatel Times oznamuje, že ve schůzi konference ve čtvrtek usnešeno bylo, aby se příměří prodloužilo až do 1. března.

Londýn, 31. pros.

Ve schůzi konferenční ve čtvrtek Turecko se prohlásilo, že bude pojednávati o návrzích konferencí učiněných jen tehdy, když bude mu dovoleno, podati protinávrhy. Zástupcové k tomu svolili. Turecké proti návrhy nejsou dosud hotovy. Zdá se, že požadavek záruk bude činiti největších obtíží. Však Turecko též sotva svolí k postoupení části území Černé Hoře, Malého Zvorníku Srbsku a přetvoření hranic Bulharska. Rusko zprvu nechtělo svoliti k delšímu příměří než 2 týdny, kteréž by se pak mohlo opět na 2 týdny prodloužiti, však praví se, že pohnuto bylo k delšímu příměří nedpinosti příprav válečních, což však jest Turecku zároveň vhod.

ČERNÁ HORA.

Z Dubrovníka se oznamuje, že Vukovič a Petrovič zaujmuli postavení na severních a jižních hranicích Hory, kterýchž drželi před příměřím. Každý má 10.000 mužů.

RUSKO.

Londýn, 27. pros.

Dnešní "Globe" tvrdí, že Rusko nařídilo veškerému loďstvu, aby soustředilo se u Očakova, jelikož vanitky obavy možných pohybů loďstva tureckého.

Londýn, 28. pros.

Z Vídně se oznamuje, že v úterý překročilo 500 mužů ruské jízdy Dunaj u Turn Severínu.

Londýn, 29. pros.

Z Bukarešti oznamuje se, že panuje silný mráz a že jsou obavy, že Dunaj zamrzne, poskytnouc ruskému vojsku příležitosti, k překročení řeky po ledu.

SRBSKO.

Bělehrad, 27. pros.

Ruský jenerál Nikitin přibyl sem v pondělí, aby převzal velení nad armádou srbskou místo Čerňajeva. Při přehlídce oddělení ruského, vyjádřil se, že přišel do Srbska z rozkazu carova. Pravil, že všichni cizozemci budou považeni za část armády ruské. Velitelům jednotlivých sborů nařízeno, aby se ihned na svá místa odebrali a dobrovolníci posláni k armádě drinské. Taktéž pravil prý k vojsku při přehlídce: "V týdnu dostane se vám příležitosti, osvědčiti chrabrost svojí před nepřítelem".

Londýn, 29. pros.

"Standardu" se z Bělehradu telegrafuje, že ministerstvo Rističovo zůstává nezměněno. Marinovič odepřel utvoření ministerstva nového, vyjma za účelem, aby mír byl dosažen a hrabě Andraši neusiluje o odstranění ministerstva nynějšího. — Rumunský diplomatický jednatel v Bělehradě činí jistých požadavků na vládu srbskou co zadostučinění za to, že srbská posádka v Gladově střílela na rumunské vojsko.

RAKOUSKO.

Berlín, 27. pros.

Rakouský vyslanec v Berlíně byl povolán do Vídně. Myslí se, že Rakousko učiní rozhodných kroků ohledně otázky východní.

Londýn, 28. pros.

Císař Frant. Josef, ministr uherský Tisza, hrabě Andraši a ministři války, zahraničných a finančních záležitostí odbývali dnes poradu o otázce východní.

Londýn, 30. prosince.

"Times" se z Vídně oznamuje, že v kabinetní poradě usnešeno osaditi rakouským vojskem Bosnu a Hercegovinu, pakli že v krajinách těch výpukne znova zbouření a Turecko nebude vstavu je potlačiti.

TURECKO.

Londýn 24. pros.

Z Ameriky dochází mnoho zásob zbraně a střeliva do Cařihradu. — Smýšlení v obyvatelstvu jest pro válku. V sobotu softově učinili demonstraci před ruským vyslanectvím, volajíce: "Zhouba Rusku"!

Londýn, 28. pros.

"Daily Telegraph" má zprávu, že lord Salisbury měl se sultánem důvěrnou rozmluvu, v kteréž odpověděl sultán na domluvy Salisburyho, že by jeho osobní jistota byla ohrožena, kdyby svolil ku všemu, čeho velmoci požadují.

Anglie a Slovanstvo.

Chování se anglické vlády k otázce osvobození obyvatelstva slovanského z tureckého jařma zůstane povždy v novověkých dějinách člověčenstva nesmazatelnou skvrnou na jmenu anglickém.

Jestliže všechny kroky a řekněme lépe úklady, jež diplomacie anglická v tomto roce provedla za účelem udržení tureckého barbarství a k vůli tomu, aby překaženo bylo dílo osvobození ubohých našich pobalkánských bratří, zanechaly v světě neslovanském, v světě romanském jakož i germanském dojem co možná nejtrapnější; mezi lidmi jazyka slovanského — o tom nechať nikdo se v Anglii neklame — spůsobily ony jediný hluboký a nezapomenutelný pocit, pocit, jenž vzbuzuje pohled na cynické ušlapání nejjednodušších lidských práv, pocit hořkosti, jenž ozývá se a úžasně roste v hlubinách duše millionův a jenž nezanikne nikdy více.

My Čechové dávno známe ze svých dějin, psaných krví našich otců, čeho možno doufati od Anglie. Ona to byla na počátku 17 století, kteráž svými agenty pomáhala rozeštvati u nás náboženské vášně až k šílenství; ona to byla, jež slibovala svými vyslanci válečnou i peněžní pomoc vůdcům českého povstání a jež prosadivši volbu Bedřicha Falckého za krále českého po bitvě na Bílé Hoře úplně zrádně opustila věc českou, nemajíc až do uzavření westfálského míru jiných starostí, než aby vyhnané, mu králi, blízkému to příbuznému svého krále, dopomohla někde ke kusu zemi. Že národ český krvácel, že nám cizí žoldáci že všech koutů světa sehnaní pustošili zem, vraždili starce, ženy a děti, pálili města i vesnice; že nám rožnešli vše co nám bylo drahé a svaté, vše, co nás činilo druhdy slavným a úcty hodným národem, na kopytech koňských tak a desetkráte ještě hůře, jak dnes dělo a děje se v Bulharsku i že po celé století na hrobech a u žalářův našich nešťastných otců s posměchem pekelným metány losy o poslední kus šatu národa českého, to vládě anglické bylo věcí úplně lhostejnou. Ona, spolupůvodkyně našeho neštěstí, neboť k němu náboženským štvaním svým velmi byla přispěla; ona, spoluvinník našeho katanování, neboť k němu bezcitně mlčela, odbývala pak vyhnance naše české krčením ramen a udělováním milostivých almužen.

V tomto historickém faktum leží mnoho poučného i pro ostatní Slovany. Tak jaká byla Anglie v 17. století, taková je dnes — kramářská, vypočítavá, bezcitná. Jiné hnáti na jatky a sama zůstati pěkně doma; jiné nabádati a štváti a pak mýti si nevinně ruce — to byla a je tak ta pravá politika anglická. Ve východní otázce nikdy jináče Anglie se nechovala. Vždycky bylo to bezmezné sobectví, jež řídilo její kroky. Konečně letos posazena koruna jejímu počínání.

Mezi učenými je o to velký spor, může-li stát neb národ míti jinou politiku, nežli ryze sobeckou. Ti, kdož hájí sobectví státu, přenášejí přírodovědecké učení Darwinovo o zápasu za existenci na poměry státní a tvrdí, že prý "každý silný náleží silnějšímu" a to prý se tak děje zcela právem od pravěkův. Proto že také stát nemůže pěstovati jinou politiku, nežli svých prospěchův a ta mu káže nepřátelství ke každému, kdo je mimo něho a překáží jeho zveličení a sesílení. Při provádění politiky této není pak stát neb národ ničím vázán, pro něj neplatí žádná idea práva, ani mravnosti, ani lidskosti — každý prostředek je dobrý, který vede k cíli, k jeho prospěchu a dobru. Netřeba podotýkati, že tato nauka nejvíce přivržencův a hlasatelův nalezla v Anglii a Německu, vždyť dějiny germanského plemene učí nás na každé své stránce, že Macchiavelli neměl nikde poslušnějších učňův, mimo Anglii a Německo. Tamť květly ode dávna sny o světovládě, k němuž učení to logicky směřuje, tam žili od tisíciův let, "vždy rozmnožovatelé říše", tamť konečně jedině mohlo se státi, že nejšlechetnější idey lidstva: šíření křesťanství i zrušení otroctví octly se v rukou státu co vhodné prostředky, vedoucí k rozšíření panství na mrtvolách celých národův. A i za našich časův, v kterémž jiném národě bylo by to možno, aby vládnoucí vrstvy společenské byly v pravém smyslu nábožensky sfanatisovány, tak aby pobožnůstkářstvím svým předčily všechny pomysly lidského rozumu, aby tytéž vrstvy zasazovaly se v dalekých končinách Asie, Afriky a Australie o zrušení otroctví a zároveň jedním dechem tleskaly nějakému lordu Beaconsfieldovi, když štve Turecko proti jeho bílým otrokům — křesťanům. Jenom v zemi, kde učení o sobectví státu beze všech mezí musilo hluboké zapustiti kořeny, jsou výjevy podobné možny.

Než nechtějme se hádati o pravosti tohoto učení, proti němuž malí národové nejvíce mají příčiny protestovati; nechtějme zkoumati, zdaž ani stát stomilionový, jakým je dnes Anglie, kterýž tedy ze žádné strany ničeho se obávati nemusí, nemůže ze stanoviska povýšenějšího, humannějšího pohlížeti na osudy lidské i státní; spokojme se s tím velmi trapným vědomím, že žijeme v době, kde idey práva a lidskosti nedovedly sobě ještě hrubě žádného přístupu zjednati do poměrův mezinárodních i posuzujme z toho stanoviska jednání Anglie.

Vyznáme se, že mu nerozumíme. Jedno je jisté a nepopíratelné, že diplomacie anglická učinila v krajinách slovanských jmeno anglické na dlouhé časy a snad na vždy nenáviděným, opovrženým. Neméně i to je jisto, že donutila menší národy slovanské, aby se bez rozpakův a plnou chutí vrhli do náručí Ruska. Bylo to úmyslem anglické vlády; je to zájem Anglie? Je-li, pak arci páni Disraelové a Elliotové hráli svou úlohu výborně, avšak potom nerozumíme celé řadě zjevův, jež neméně poukazují k úřadnímu anglickému pramenu. Bylo-li úmyslem a prospěchem Anglicka učiniti sobě a křesťanův balkánského poloostrova nevraživé nepřátely a rozhodně spojence Ruska, pak nechápeme, kterak může v diplomacii anglické rozumně mu člověku ještě napadnouti, chtíti totéž obyvatelstvo křesťanské rozličnými vnadidly á trouseným klepy poštvati proti Rusku a snad získati opět pro věc anglicko-tureckou.

Sděluje se, že v Bulharsku jen jen se to hemží anglickými agenty, kteří v rouše beránčím co dobrodincové plíží se mezi ožebračené obyvatelstvo a udělujíce na všechny strany podpory, používají každé příležitosti, aby v národě bulharském vzbudili postrach, že jeho národnost jest ohrožena — ze strany Ruska. Rovněž i v Bělehradě zástupcové anglické vlády společně s maďarskými a vídenskými dopisovateli činí co mohou, aby každé sebe menší nedorozumění mezi Srby a Rusy na bůh ví jakou státní záležitost a světovou událost povýšili. Co se na př. nalhali toho o chrabrém generálu Čerňajevu. Zakázán prý mu přístup do Ruska, upadl u cara do nemilosti, nepohodl se se srbskou vládou, z Petrohradu ještě dnes prý lítají noty proti tomuto "nebezpečnému panslavistickému agitátoru" a on zatím zcela klidně jede do Kišiněva k vrchnímu veliteli vojsk ruských Nikolajovi Nikolajeviči! A co jenom konsulové angličtí nanamáhali se vzbuditi řevnivost mezi knížaty srbským a černohorským!

My vidíme tedy, že v tom směru Angličané činí co mohou, avšak my nepochopujeme, kterak možno si jenom představiti, aby vše to mělo — mohlo míti po křiklavých událostech, v nichž Anglie měla své ruce, ten nejmenší účinek. Zač pak považují už angličtí kramáři obyvatelstvo slovanské? Což pak mají za to, že ono nevidí, necítí a nemyslí? Jenom ať se neklamou. To obyvatelstvo jižní, třebas bylo sebe více zanedbáno v duševním ohledu, to dobře vidí ty anglické důstojníky, kteří vedou na ně bašibozuky a Čerkesy; to dobře cítí, kdo mu štve sběsilou rotu tureckou na krk, kdo svými penězi vydržuje pěknou tu čeládku, jež se nazývá osmanskou vládou. A těmto fedrovníkům Turecka má to učiniti k vůli a nepohodnouti se s Ruskem? To je příliš hloupé, než aby zasloužilo vážného vyvrácení.

Anglie po všem tom, čeho se dopustila na obyvalelstvu slovanském, nemůže jináče, než kráčeti dále na osudné své dráze. Byla doba, kde národ anglický mohl svrhnutím nynější ducha prázdné vlády zachrániti se před nezbytnou porážkou. On tak neučinil a tím stal se spoluvinníkem své vlády. Na tom ničeho se nezmění, když ctihodní mužové v Anglicku, jako Gladstone ještě dnes volají na vládu, aby ujala se křesťanův a tak učinila vliv Ruska neškodným. To vše mohlo se druhdy státi, nyní je již pozdě.

Dnes stojí na jedné straně Anglie se svými bezcitnými názory, že v právu mezinárodním neplatí ani mravnost, ani lidskost a na druhé straně Rusko a s ním veškeré Slovanstvo, kteří pozvedají mocně svého hlasu, dokazujíce, že před zájmy lidskosti a osvícenosti mají umlknouti sobecké záměry států.

Dějiny lidské jsou dějinami pokroku ducha lidského. Není těžko uhodnouti, na kterou stranu na konec musí se skloniti vítězství. "Nár. Listy."

Nová ústava Turecka.

Dne 23. prosince byla v Cařihradě prohlášena nová ústava pro celou říši, pro křesťany i mohamedány. Ustanovení ústavy této jsou v krátkosti následující:

Císařství jest nerozdělitelné. Sultán jest kalifem (papežem) musulmanů a vrchním vládcem všech Ottomanů. Jeho přednosti jsou takové, jako každého ústavního vládce na západě. Poddaní sultána nazývají se Ottomani. Jich svoboda jest neporušitelná. Islam jest náboženstvím státním, avšak nemá míti žádné delší teokratické působivosti ve státu. Náboženské výmady všech osad a volné vykonávání bohoslužby všech vyznání jest zaručeno všem. Svoboda tisku a svoboda školního vychování se uděluje. Vyučování v nižších školách jest nucené. Právo spolčovací a právo petic ku sněmu jest poskytnuto. Všichni poddaní, bez rozdílu, jsou před zákonem sobě rovni. Každý, bez ohledu na náboženství, jest do všech veřejných úřadů volitelným. Daně mají býti stejně rozvrhovány a k jich vybírání utvoří se zvláštní zákony. Právo majetku se zaručuje. Přibytek jest nedotknutelný. Výkony soudů jsou vytčené. Nikdo nesmí býti zbaven svých přirozených soudců. Soudní jednání musí býti veřejné. Právo obhajování jest povoleno. Veškeré rozsudky se uveřejní. Ministerstvo nemá žádné právo, mísiti se do soudních záležitostí. Zákony zabavovací, mučící, robotní a inkvisiční se tímto zrušují. Ministerstvo musí býti zodpovědno. Ministrové, od sněmoven obžalovaní budou souzeni nejvyšším státním soudem. Žádný veřejný úředník nesmí býti propuštěn bez zákonitých příčin. Jich zodpovědnost je ustanovena. Ovšě sněmovny se ustlí; sněmovna zástupců, jejíž členové volí se tajným hlasováním lidu, a sněmovna senátu, jejíž členy ustanovuje sultán na doživotí. Právo iniciativy v sdělávání zákonů náleží ministrům a sněmovně zástupců. Zákony přijaté v zástupitelstvu a schválené senátem, potřebují ještě schválení a stvrzení sultána. Senát může zavrhnouti zákony čelící proti ústavě. Soudcové a úřadníci vyšší jsou nesesaditelní. Rada státní bude každý rok předkládati sněmovnám rozpočty státní. Rada ta jest sesaditelna jen odhlasováním zástupitelstva. Provincialní správa bude na půdě nejširší samosprávy. Obecné a místní rady budou tvořeny volbami. Ústava jest změnitelna pouze na odhlasování obou komor říšských a na schválení sultána. ("Svornost".)

Češi v Americe.

Češi v Americe, ač jich u porovnání s jinými národnostmi jen hrstka, dovedli již ledacos. Máme tu české a velmi zámožné velkoobchodníky (n. př. pan V. Mašek v Kewaunee, p. V. Mashik v Texas, p. Ant. Kroupa a J. Liegler v Racine, p. M Krejčí v Clevelandě —pp. H. a J. Přibylové v Chicago—*poz. sax.*, a. j. v.); české průmyslníky (bratři Korbelové v San Francisco, V. Seyka a Brumkost v Kewaunee, Wis., Tupfer & Hromádka v Milwaukee, M. Zika v Racine, Antonín Matuška v Chicago, V. Kautský v Indianapolis a j. v.); české zákonodárce (p. F. Folda v Nebrasce); české úřadníky spolkové, státní i místní (p. Ferd. Svoboda, člen městské rady clevelandské); české advokáty (p. Sulek* v Iowa, J. W. Sýkora v Clevelandě a j. v.); české úřadníky okresní (p. V Seyk, pokladník v okresu kewaunském, A. Heřman, pokladník v okresu Saline, Nebr., — potom několik poštmistrů, šerifů, konštěblů a j.); české kapelníky (Balatka, posledně v Chicago, Boháček v Milwaukee, Mudra v Clevelandě, Tuma v Novém Yorku); české lékaře (dr. J. Prošek v San Francisco, dr. Rosenwasser v Clevelandě, Cibulka v Novém Yorku, dr. Goll [?—*aj, aj!*] v Chicago a j. v.); českého vydavatele čelného anglického denního listu (p. E. Rosewater v Omaha, Neb.); české vynálezce (pana Bárta ve Wisconsinu); české slavné herečky (pl. Fanny Janouškovou) atd., atd. — Duch český v Americe dovedl zjednati si platnosti téměř na každém poli zdravé, užitečné činnosti lidské a všude osvědčují se krajané naši co schopní, pilní a úctyhodní.

Avšak to zajisté překvapí, že máme v Americe Čecha, kterýž jest tlumočníkem jazyka indiánského kmene Siouxů. Jest to p. M. Hronek, kterýž pochází od Domažlic. Krajan ten jest s gen. Crookem na výpravě proti nepřátelským Siouxům. Nyní nalezá se v táboře na říčce Blázivé ženy, v území Wyoming, odkud do Pokroku dopisuje.

Pan Hronek jest patrně nejzajímavějším Čechem v Americe. Češi mají pověst národa linguistického, t. j. znalců mnohých jazyků, ale že by v Americe až na indiánského tlumače to přivedli, toť věru překvapiti musí. Pan Hronek píše správně česky, mluví německy a hbitě anglicky a při tom tlumačí jazyk siouxský, kterémuž se nepochybně v Yankton a v Bismarck, v Dakotě přiučil. Na zdar zdarným, podnikavým Čechům, na zdar panu M. Hronkovi!" "Pokrok."

Různé zprávy.

† Orton, president Western Union telegrafní společnosti minulý týden zaslal předsedovi vyšetřovacího kongresního výboru v Louisiana i předsedovi domu poslanců list v němž oznamuje, že telegramy výborem pohanovně poskytnouti nemůže, jelikož jest pouze jednatelem společnosti a direktoři společnosti usnesli se odstranitti veškeré dopeše a rukou úřadníků, aniž on by věděl kam byly odstraněny.

† V Cincinnati přidržují mnohé úřady tulíky k práci — musí za stravu odstraňovati led z řeky. Kdo nechce tu pracovat, posílán je do kázaníce, kdež pracovati musí. Tuláci prý se města toho stehli.

† Z návodu Tildenova připravují se demokratičtí výborové státní ve mnoha státech uspořádati schůze a konvence, v nichž má být slavně prohlášeno, že Tilden byl zvolen za presidenta a požadováno, aby byl též nastoleo. V některých státech budou se schůze takové odbývati již příští týden.

† Před štědrým dnem došlo na poštu Chicagskou psaní adresované na "sv. Mikuláše". Jelikož poštovský v celé "Přeštrní knize pro poštmistry" nemohl nalézati, že by Spoj. St. a neb kterýkoliv jiný díl světa stál ve spojení s nebem, kdež se domníval že svatý Mikuláš přebývá a jelikož bylo patrno že psaní psáno rukou dětskou, dovolil si psaní otevřiti. V psaní žádalo malé děvče bydlící na Emerald ulici svatého Mikuláše, aby na ně nezapomněl a přinesl bratříčkovi nové střevíce, mamince šaty a tatínkovi klobouk. Pro sebe vyžádalo si panu. Tonto naivní žádosti byli poštovní úřadníci tak pobnuti, že učinili mezi sebou sbírku 25 dol. a postarali se o to, aby svatý Mikuláš žádané dary nadělil.

† V "Národním divadle" ve Washingtonu, spůsoben byl na boží hod vánoční poplach ohně při představení kusu "Dva Sirotci." Za kulisami se dva opilí dělníci sepsali; z povstalého hluku soudilo obecenstvo, že hoří a vše hrnulo se ku dveřím. Skoro všichni vyhrnuli se ven, však na štěstí neutrpěl nikdo těžkého poranění. Venku seznali svůj omyl, vrátili se a ve hře se pokračovalo.

† Když přestaly se dle usnesení kongresu tisknouti papírové drobně, v únoru minulého roku, bylo v tiskárně nedodělaných drobných za šest millionů. Tyto byly uloženy v pokladně tiskárny a nedávno ustanoveno byl od sekretáře pokladny tři členy výbor, kterému uloženo tyto nedodělané peníze sečítati a zničiti.

† Před nějakým časem ustanovil president Grant komisi, k prozkoumání volkerých zpráv o plánech k prokopání dálny panamské a spojení kanálem atlantický s tichým oceánem. Komise podala tyto dny zprávu a sice odporoučí, aby použilo se k tomu cíli řečitého toku Nicaragua. President vyjednává s několika vládami evropejskýma o tom a odporučil, aby dílo to bylo dílem mezinárodním s vespolným zaručením, že průplav ten bude vždy neutrálním. Několik vlád evropských schválilo již tento náhled presidenta, kterýž v brzku odporučí předmět ten kongresu ve zvláštním poselství.

† Z Mexiko se oznamuje, že státy Guanaguato, Queretaro Aguas, Calientes, Zacatecas, Durango, San Luis Potosi, Jalisco, Colima, Sonora, Sinoloa a Tabasco uznávají Iglesiasa za presidenta. Státy Mexiko, Hidalgo, Puebla, Vera Cruz a Oaxaca osazeny jsou vojskem Diaze. Iglesias má asi 12.000 vojska dobrého; Diaz as 18.000 vojska všelijak sehnaného, však poslednější má dostatek dělí, kteréž prvnějšímu chybí. Obě strany snají se, aby docílily uznání od Spoj. Států.

† V Atlanta, Ga, zpáchal zmocnivši se vězeňského vraždlník, John Jackson. V pondělí týden obklopila vězení tlupa mužů, kteří chtěli vraždlníka vyrvati a oběsiti. Šerif hrozil vězení se ocelovými muži, však vězeň obával se, že by se jej tlupa přece zmocniti mohla a oběsil se na šátku.

† Freeman Cargin, vraždlník farmera Smitha u East Saginaw, o němž jsme minule přinesli zprávu, že uznán byl za vina, odsouzen byl k doživotnímu vězení. Rozsudek vyslechnul chladně. Jeho spolusvinník Alexander odsouzen ku 10 rokům a Smithová ku 15 rokům vězení.

† Gen. Mejia, dřívo sekretář války republiky mexické pod presidentem Lerdo, přibyl dne 27. m. m. do Havany. Praví, že správy o chycení Lerdo a zastřelení Escobeda jsou povětšinu nepotvrzeným a myslí, že Lerdo nepochybně dosáhl bezpečného v jistotě. To potvrzují poslední zprávy, dle kterých Lerdo má býti na cestě do San Francisco.

† Z Východní Indie se oznamuje, že za příčinou vzdálené [illegible] v [illegible] krajinách hrozí opět hlad. Krajina, kde hádila ona hrozná bouře, se pomálu zotavuje. Škoda na úrodě učiněná jest menší, než se myslilo. Nemoce dosud panují, však nemoci tam žádná. Ztráta na dobytku obnáší 90 procent. Ztráta na životech lidských jest ještě větší než zprávy udávaly.

† V klášteře sv. Elišky v Kanadě, uhořelo při požáru, o němž jsme se minule zmínili, 13 osob, skoro všechny mladé děvčata. Mrtvoly byly zohaveny k nepoznání. Porota vyšetřující vynesla nález, že oheň povstal náhodou a že oněch 13 obětí zhynulo z vůle boží. Pán bůh se jim nepochybně pěkně poděkuje, že jej činí za to zodpovědným.

† Státní výbor zdravotní v Minnesotě, vydal oběžník, nimž odporoučí očkování, k ochraně proti přenesení neštovic z Wisconsin a neb Manitoba. Lékařům klade se za povinnost, uznámiti sekretáři výboru, pakli že se neštovice v které části státu objeví, aby výbor mohl učiniti potřebných kroků k zamezení jich šíření.

† President Union Pacific dráhy, Sidney Dillon, nařídil, aby platy a mzda zřízenců této dráhy od superintendenta až po dělníky snížena byla od 5 do 25 procent. Snížení to vstoupilo v platnost od nového roku. Nařízení toto dotknulo se nemile dělníků dráhy té a bude zvláště citelné zde v Omaha, kde na 600 dělníků v dílnách dráhy té zaměstnáno jest.

† Město St. Paul, Minn. usavrhlo ihned rovnati a čistiti několik ulic, aby se zaopatřilo chudým a pilným dělníkům výživy, majíc za to, že rozdáváním almužen podporují se často i lenoši, a takto lo dostane se podpory jen zaslouženým chudým, to jest dělníkům.

† Na dráze Lake Shore, blíže stanice Ashtabula v Ohio, událo se v pátek dne 29. pros. hrůzné neštěstí. Železný most vyhodil od stanice probíhal se s vozovním vlakem, majícím asi 170 cestovatelů a spadnul s výšky asi 70 stop. Velkeré vozy, počtem jedenáct, svalily se dolů a pádem se roztřískaly. Ve troskách ulekl se ihned oheň a přes 100 cestujících přišlo pádem, ohněm a vodou o život. Obyvatelstvo městečka přišlo ihned houfně na pomoc, však namáhání jeho velmi stížila ukrutná zima která večera toho panovala, tak že nemohlo se všem přispěti v čas pomoci, kterou potřebovali.

† V Senátu prošel minulý rok zákon, nimž má býti nynější území Dakota rozděleno na dvě a severní jeho část pojmenováno územím Pembina. V tomto navádění, opravou zákon ten a nové území nazváno Huron. Předloha tato senátem přijmuta, byla před kongresem již po 4 roky a nyní bude zástupitelstvu rozhodnouti, máli se stát zákonem. Dosavádní území Dakota mělo 150,932 mil. Nové navrhnuté území Huron by mělo as 70,000 mil. Nové území tohto by na od hranic Minnesoty as 400 mil na západ k Montana a od hranice Ameriky na severu 200 mil na poledne k zbývající části území Dakota. Počítá se že v území tom žije as 10.000 obyv. a že jest dobrou krajinou rolnickou. Za hlavní příčinu, proč se rozdělení území Dakota navrhuje, uvádí se, že území nynější tvoří dvě od sebe rozdělené polovice. Jižní část jest již dávno osídlena; tu leží sídelní místo (kapitola) státu, Yankton, a část tato stojí v obchodním spojení s Nebraskou, Sioux City, Omahou a skrze Iowa s Chicago. Severní Dakota, kteráž nové území tvořiti má, osídlena jest podél Severní tichomořské dráhy v délce asi 200 mil. Má obchodní spojení s Duluth, St Paul a Milwaukee. Mezi oběma částmi nalezá se úrodný, neobydlený pruh krajiny a není mezi nimi spojení, tak že obhaud se severní části, chtěli do sídelního města musí v zvuk často na východ až do Chicago a odtud přes Iowa do Yankton. Ze strany záměru tomu nepřátelové se opět tvrdí, že návrh tento podporován byl senatorem z Nebraska, Hitchcockem, jen proto aby utvořené bylo několik nových territoriálních území, jimž by pan Hitchcock své věrné ohraničiti mohl.

† Že naše krásné zprávy národní dochází ocenění i od národů jiných, přesvědčili jsme se nedávno. Shledáváme totiž v jednom z nejrozšířenějších německých amerikanských, Sorikom Monthly, pro máje leden, přílohy B. H. Studenka nákladných plánů českých cest Pacha.

† Ve [illegible] [illegible] Ka-

---

ku, kteréž již po mnoha roků upadl pod vydíravostí rozličných despotických ringů, propuštěn byl na svobodu A. A. Woodward, soukromý sekretář krále tuláků Tweeda, kterýž před 3 měsíci byl v Chicago, po svém návratu z Evropy, uvězněn. Popustil místo majetek svůj v ceně 150.000 dol. a dá 1 záruku za dalších 50.000. Mimo to svědčí úhelním mnohé spisy, kteréž k osvědčení Tweeda sloužiti mají a slibuje v příčích proti ringu svědčiti. Civilní soud proti němu byl vyslyšen a tak stane se i se soudem kriminálním pakli (prý) svědectví jeho osvědčí se co záhadné. Z dobře zpravených pramenů se tvrdí, že nepochybně veškeré pře proti členům bývalého ringu, budou urovnány podobným spůsobem, jako pře Woodwardova. Reforma!

† Pozoruhodná schůze odbývána byla v Londýně dne 8. pros. Byla to schůze vyslanců zvolených ve veřejných schůzích odbývaných po celé Anglii a kterouž mělo se žíti výzva protestu, proti nimyslům vlády, podporovati Turecko. Mnozí vynikající mužové byli přítomni a vyslovené tu mínění, že národ anglický nepřipustí, aby vláda pustila se do války k udržení a ochraně říše turecké.

Národní hostinec!!

—v—

Omaha, Nebraska.

Nákupnaní zpravodajství [illegible] hostinec [illegible] se [illegible]

HOSTINEC

v Ficle 385 na 13té ul.,

[illegible] KULEČNÍK!

[illegible] Bratři VODIČKOVÉ.

Mým dlužníkům!

Všichni mojí přátelé ví, že rád a s ochotou vyhovím každému, však v knihách